

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra . . . I kor. Egy hóra . . . I kor. 50 HLL. Negyedévre . . . 3 „ Negyedévre 4 „ 50 „		Felelős szerkesztő: IFJ. MÓRICZ PÁL. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piac-utóza 47. és 49. szám.
--	--	---	--

Cserben hagyva a börtönajtonál . . .

(Az elítélt debreczeni bakák ügyében.)

A szeretett és kiválóan nagyra-becsült igazi nemes kurucz, Uray Imre országgyűlési képviselő a „Sárospataki Lapok“-ban azt jeleltette ki, hogy „elvezitette bizalmát a nemzetben, a pártjában is . . .“

Nem is csodáljuk. Hisz itt van a debreczeni elítélt magyar bakák esete. Miért itélték el ezeket a derék fiukat? Ugy-e bizony a magyar haza és szabadság-szeretők miatt?

Mégis mit kell látnunk és tapasztalnunk?

Azok a fenékre fordított hordók tetejéről nagyhangú függetlenségi népvézerek képviselők eltűrnek, hogy az idegen, az osztrák katonai zsarnokság miként veti tömlöczbe, miként veri bilincsekre fiainkat, akik, mint sárga-fekete zsinóros egyszerű közkatonák is magokat, szabadságokat áldozták fel a korteskedések alkalmával tárogatózva hirdetett függetlenségi elvekért, a magyar haza- és szabadságszeretet legszentebb eszméiért.

Kossuth Ferencz ur! Eppen azért öntől kérjük, micsoda kuruczpart az olyan, mely az önök eszméi, elvei ál-

tal lelkesített és a zsarnokság börtönébe sodort áldozatokat a börtönajtonál cserben hagyja és az idegen katonai önkény által temetni engedi; hollott hozzátartozóik sirva-siratják a szegény fiukat és erőszakos ítélgetésök miatt fölháborodik, megindul minden igazi magyar, a ki a vérét szereti.

Eppen azért megütközve, elszomorodva, kiábrándulva csodáljuk, hogy csupán ön Kossuth Ferencz pártvezér ur és az ön hangos vezérkara nem mutat a debreczeni fogoly katonák halatlansul sértő bebörtönzése, üldöztetése, martirsága iránt részvétet, *sem erős szóval, sem cselekedettel nem kelvén védelmekre.* Pedig ezek a közkatonák nagyobbak, önfeláldozóbbak a mai pakfonggenerálisoknál; hisz ezek a fiuk a függetlenség, a szabadság szent eszméiért, elveiért *tényleg* és még hozzá *ártatlanul* szenvednek . . .

Azért tehát méltán követelheti ez a hűséges magyar nép, mely mindig csak az áldozatot hozza — Kossuth Ferencz ur — a ti hangos szóval lobogtatott zászlótokért, hogy a ti elveiteknek eme martírjait, a ti hűséges választóitoknak eme derék fiait ne hagyjátok ilyen sivárul, hűtlenül cserben és pedig éppen a börtönajtonál; ha pedig mégis ezt cselekszitek, akkor ne

méltatlankodjatok, ha ez a hű magyar nép elveszti a párt iránti hitét, bizalmát, miként a sebzett szívü Uray Imre országgyűlési képviselő elveszítette és miként jó magam is elveszítettem.

ifjabb Móricz Pál.

Üdvözet.

Nyílt levél a lap szerkesztőségéhez.

Szavakkal ki nem fejezhető, tollal le nem írható érzelmek töltötték el a lelkemet akkor, amidőn a „Debreczeni Független Újság“-nak, a magyar sajtó ennek a legifjabb szűz magyar hajtásának vezér- és közérdekű cikkeit, tárczáit olvasva: kétkedésre hajló lelkem megbizonyosodott a felől, hogy vannak még ma is önzetlen magyar lelkek, akik a magyarság trikolórja és az igazság szűzfehér lobogója alatt felemelt fővel, reményteljes elszántsággal, pártoktól és a hatalomtól függetlenül fel merik venni a harcot a mindjobban súlyedő társadalmi erkölcsök, a politikai szédülés és az egy igaz Isten adta, nemzeti Genuszunk és tradícióink által szentesített államalkotó jogaink felett való vásári megalkuvás tényezőivel szemben.

Ez a küzdelem mártíromság a magyarság és az igazság szolgálatában, de a legtöbb tövis és göröngy között folytatott egyedül becsületes ut. Ut, amelynek minden lépése egy-egy Golgotha a magyarság és igazság becsületes diadaláért, a rajta való törhetetlen előrehaladás pedig nehéz, de nagyon nehéz olyan önzetlen munka, amelynek bére

Blaha Lujza.

A nemzet csalogánya kifáradt a nótázásban. Blaha Lujza örökre megválni készül annyi diadalának tanujelétől, a szinpadtól.

Nemrégiben elérte a magyar színművészt érhető legnagyobb kitüntetés: kineveztek a Nemzeti Színház örökös tagjává, s most már pihenni tér, Balaton melléki birtokára vonul vissza egy gyönyörű művészi pályafutás emlékeivel gazdagon.

Magával viszi a magyar lelket balatoni magányába, mert nem tudni, lesz-e valaha művésznő, aki a Török biróné bokorugrós szoknyájában olyan hamisítatlan magyar erésszel tudjon hozzáférközni a magyar közönség szívéhez.

Minket debreczenieket különösebben érdekelt ez a hír, mert itt az alföld szívében kezdte szárnyp próbálgatásait, innen röppent oly magásra a nemzet csalogánya.

Nagyon valószínű, hogy az itt töltött hat éve alatt fejlett ki benne őseredeti tehetsége abban az irányban, melyen a ma-

gyar menyecskék páratlan ábrázolójává nőtt fel. Ki tudja, ha nem Debreczenben kezdi pályafutását, nem valamely idegen nemzet szinpadai csillaga lett volna-e, mint már annyi szép tehetsége a magyar földnek.

Pályája legalább nem annak indult, a mivé később lett.

1850-ben született. Apja idegen eredetű, de derék magyar érzésű katona volt, *Reindl Sándor.* Negyvennyolczban mint huszárkapitány küzdötte át, azután színész lett. A kis Lujza már mint nyolcz éves gyermek nagy hajlandóságot mutatott a színészkedésre, gyermekszerepben ebben az időben lépett föl Győrben először.

Azután Szabadkára kerültek. Itt ismerte meg a serdülő leányt egy kitünő zenei képzettségű katona karmester, fölsimerte benne a nagyrahivatott tehetséget, megszerette s feleségül vette.

Igy történt, hogy alig tizenhat éves korában már mint Blaháné *Kölesi Lujza* (ez volt a szinpadai neve) került Debreczenbe. Ferje nagy buzgósággal és szakértelemmel

vezette zenei nevelését. Koloratur énekesnőnek szánta s a divatos operettek szerepeit tanultatta be vele. Eszébe sem jutott, hogy valaha a legjobb népszínműénekesnő lesz belőle. Hogy azzá lett, abban már a debreczeni magyar levegőnek van igen nagy része.

Akkoriban Debreczen színészete átalakuló félben volt. Ugyanabban a szini évadban, melyben Blaháné városunkba jött, ment át a város kezelésébe a színház. Az intendáns *Kiss Sándor,* egy rendkívül erélyes és műértő úri ember vette kezébe a szinügyet s az ő vezetésével csakugyan a virágzás kora állott be.

Egyed, Vizvári, Vizváriné, Odry, Foltényi, Foltényiné és még egy néhány országos nevű színész működtek akkor a társulában. Ilyen válogatott művészi társágban lépett először föl a feltünő szép és kedves modoru gyermekasszony *Kölesi Kujza.*

Már első föllépésével föltűnt. Szép hangja, fiatal bája és kedvessége kicsiny szerepben is érvényesült.

1866 szeptemberében szerződött Deb-

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegeknél, légzőszervek hurutos bajainál** ugymint **idült bronchitis, szamarhurut** és különösen **lábbadozóknál influenza után** ajánlatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban ávegenként 4.— kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg aianti cizéggel legyen ellátva: **F. Hoffmann-La Roche & Co** vegyészeti gyár **Basel** (Svájcz.)

az a temérdek drága gyöngy, amely fáradtságának verejtékéből fakad; olyan munka, amelynek csupán erkölcsi jutalma az a nyugodt, tiszta, becsületes, magyar önérték, amely eltölti a toll munkásának lelkét, olyan harc, amelynek mélyebből fakadó, magasabbra ható, maradandóbb dicsősége van, mint a millió fegyverrel, százazrek élete árán folytatott győzelmes hadjáratok bármelyikének.

Az önzetlen, tiszta igazságért, a magyar toll magyar munkájáért és a magyar nemzeti ideálokért imádatosan rajongó lelkem örömtelt, ujjongó elragadtatásával hadd üdvözlölje tehát az én csekélységem is a legnemesebb harcra: a magyar toll becsületes harcába Isten nevében indult vezért: ifjabb Móríc Pál felelős szerkesztő urat és a közéje csoportosult kicsiny, de titáni szereget: a „Debreczeni Független Ujság” érdemes szerkesztőségét!

Lelkem minden szeretetével üdvözlöm azt az ujságot és annak összes dolgozó társait, amely nemcsak hirdeti a nagy idők nagy tetteit, amely nemcsak büszke a múltak dicsőségére, hanem — ellentétben azokkal, akik a multon élődve, a jövővel mit sem gondolva, édes semmittevésben csak diesskszenek a régmúlt nagy vívmányaival — a tettek mezejére lép és verejtekező homlokkal halad a jövő számára teremtők meredek, ezen sziklaakadályival teleszórt útján fölfelé: előre!

Mert nem elég már ma, ha a multat és annak napjait csak emlegetjük, csak diesskszenünk velők!

Ma — ha olykor-olykor visszaidézi lelkünkbe az emlékezés a káprázatos fényességű multat, a szívünket pedig, míg szemünk fájón tekint szét a jelen sivar pusztaságában, csordultig telii az a sajátságos valami, amit a multakon való büszke lelkesezés és az egyre ellenünk törő zsarnoki hatalom iránt érzett engesztelhetetlen honfui gyűlölet vegyes érzelmének tulajdonit a magyar: az ebből az érzésből fakadó könyeink letörése után nem szabad megelégednünk avval a felsőhajtással, hogy: „hej! nem így volt hajdan!” hanem nagy tettek véghezviteléhez szükséges lelkesítő buzdítást kell meritenünk a nagy mult visszaszálló emlékezetéből azzal a mélységes biztató hittel, hogy: majd jobban lesz ezután!

... Szeretem a parasztot, aki versenyezve a dalos pacirtával, hajnaltól nap-

reczenbe, természetesen mint kezdő művész, egyelőre mellékszerepekre. Szeptember 27-én mutatkozott be *Offenbach Varázshegedűjében*.

Szana Tamás volt akkoriban Debreczen hetilapjának, a *Hortobágy*-nak műbírálója. Az első bírálat, amiben Blahánának része volt, tőle való: Kölesi Lujza érdekes szinpadai tünemény; élénk játéka, csengő hangja egy iránt figyelmet keltett. Idővel kitűnő naiv színész nő válhatik belőle.

Hát ez a jóslat be is vált, de kissé nagyobb arányokban.

Másodizben ugyancsak Offenbach (akkoriban a legnépszerűbb európai zeneszerző) *Dajka* című dalművében lépett föl. Szerepléséről ezt írja a *Hortobágy*: „Kölesi Lujza szeretetreméltó dajka volt s kedves játékával nemcsak szinpadai imádóit, hanem a közönséget is elbájolta”.

Két hónapi szereplés után a tizenhat esztendő művész nő már a debreczeni publikum ünnepelt kedvence. November végén Suppé egy dalművében lépett föl. A kritika teljes elismeréssel írja: „Blaháné Kölesi Lujza az árvalányi tapsok közt személyesíté. Rokonszenves csinos hangja, megnyerő külseje, élénk játéka a közönség kedvencévé tették a kedves kis szinpadai jelenséget”.

estig szánt, vet, hogy biztosítsa a jövő kenyérét a maga és családja részére. Áldja meg az Isten becsületes munkája minden verejtékeseppjét!

Szeretem a magyar sajtó munkását, a ki éjjelt napallá téve, gépek szüntelen zakkatolása, kattogása mellett fekete betűkkel szántja fel a fehér papirost: mintegy elvetve a kor termékeny talajába magyar lelkének eszméit, tanítását, buzdítását azzal a felemelő, nemes, öntudatos céllal, hogy a nemzet-lelkét megtermékenyítve, a jövő nagy alkotások aratását előkészíthesse.

Szeretők tisztelettel adózok tehát a *Debreczeni Független Ujság*-ot szerkesztők, azt munkálkodásukkal támogató azoknak a férfiaknak is, akik a magyar nemzet jogaiért, a magyar nyelvért, a magyar állam önállóságaért, függetlenségéért, szóval a magyar nemzeti ideálokért hevülve, az igazságot nemcsak dicsérve, hanem annak ellenségeit üldözve is, Istenbe vetett erős bizaommal, józan agygyal, szeretők szívvel és fáradságot nem ismerő kitartással munkálkodva, küzd-ven-küzdének azért, hogy a sokat szenvedett magyar elvehesse egykor a mult ezer szenvedéseivel kiérdemelt — boldogabb jövődöt.

Adjon az Isten erőt, kitartást a küzdelemhez, áldja meg a magyarok jóságos Istene azt a magyar munkát, amely az ő nagy nevében vette kezdetét!

(Egyek, 1904. január 12.)

Glósz Gyula.

Országgyűlés.

Eredeti távirati tudósításunk.

A mai gyűlésnek első szónoka a debreczeni képviselő, *Bakonyi Samu* dr. volt. A tőle megszokott magvas, alapos beszédben tárgyalta a katonai javaslatot és utasította vissza Pitreich-urék újabb *belovaglását* a magyar-alkotmányba... Majd *Apponyi Albert* tárogatózott. A közbe-közbe hallatszott kuruczi-melódiák után végül labancz hopszba csapott át és elfogadta a javaslatot.

Tizenegyedfél óra volt, a mikor *Perczel* Dezső az ülést meg akarta nyitni, de várnia kellett, a míg a ház tagjai legutóbb is tanács-

Ugyane szini évad második felében népszinműi szerepekkel próbálkozik meg. Előzőnek a Vén bakkancsokban, azután a Peleskei Nótáriusban (mint bíróné) lép föl.

Ezzel rálépett a diadal útjára. Megtálalta igazi terét s gyorsan halad föl a csillagok felé.

1871 április havában lépett föl utoljára Debreczenben, a következő szini évadra a debreczeni közönség mély szomorúságára a Nemzeti színházhoz szerződötték a híres népszinműénekesnő, *Hegedűsné* helyére.

Ettől kezdve pályája egy róz-ákkal behintett diadalút. Az operett divának indult kis Kölesi Lujza Blaha Lujzává nőtt fel.

Soha magyar művészuőt magyar közönség még oly osztatlan szeretettel nem övezett körül, mert benne látta a nemzeti géniusz nagy diadalát. A fővárosban és a vidéken nem játszhatott a lelkesedés legmagasabb fokának kitörése nélkül.

Most már emlék a dicsőség, fonnyadt virágnak egyre tűnő illata.

A nagy művész nő balatoni magányában ha eltűnődik rajta, bizony aligha oda nem adná az egészet, ha még egyszer a kezdő kis Kölesi Lujza lehetne Debreczenben.

(—s—o.)

kozásra képes számban verődnek össze. Végre azután betelt ez a szám is és az elnök megnyitotta az ülést.

Bakonyi Samu az első szónok. Tiltakozik ama felfogás ellen, mintha az, a ki a Kossuth-pártból a vitában résztvesz az obstrukciót támogatja. A kritika jogát akarja gyakorolni és régtől fogva óhaja, hogy a katonai javaslatához hozzászóljon. Egyébként oláan viszonyok áltottak be, hogy mi voltaképpen nem is foglalkozhatunk katonai kérdésekről, hanem közjogi vitákban merülünk ki. Itt vannak a közös hadügyminiszter tegnapelőtti támadásai a magyar közjog ellen, a melyekkel Tisza gróf azonosította magát. *A közös hadügyminiszternek nem szabad a magyar közjogot támadni és ha katonaeMBER is, mint miniszter mégis alkotmányos felelősséggel tartozik.* Gondoltak e arra 1867 óta, hogy a hadügyminiszterségre magyar embert szemeltek volna ki, pedig volt olyan magyar emberünk, a ki ennek az állásnak megfelelt volna. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Az, hogy mindég osztrák kerül a hadügyminiszterium elére, ez a hagyományos osztrák felfogás megnyilvánulása. És most behatóbban foglalkozik Pitreich beszédével. A közös hadügyminiszter kijelentései politikai támadást intéznek Magyarországra ellen, hiába próbálja ezt Tisza gróf tagadni és az esetet egyszerűen katonakérdéssé devalválni. Ott van Pitreich beszédében a *Gesamtmonarchie* szó. Hát nem támadás e ez a magyar államiság önállósága ellen. Tagadja, hogy a hadügyminiszternek a katonai nevelés kérdésében intézkedési joga volna, mert a tisztképzés nem közönség. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) És itt van a magyar tiszték visszahelyezésének kérdése, a hol a hadügy vezetői nem respektálták a magyar király rendelkezését. Hogy bizhatnánk mi a katonai reformok komoly végrehajtásában, a mikor a magyar törvényhozásra is alárendelt miniszter előre bejelenti a korlátozásokat. És hol van a zászlókérdés megoldása? Nem is komolyan gondolják! Hol talajunk, merre megnyugvást? A katonai büntető reform kérdése sem halad előre. Tisza gróf maga bevallotta, hogy nem volt érkezése, hogy a megindult tárgyalásokat folytathassa. És arra sincs megnyugvás, hogy az milyen lesz majd. A javaslatot nem fogadja el. (Éljen az a szélsőbaloldalon.)

Ezután *Apponyi Albert* gr. emelkedett szólásra.

Apponyi beszél.

Apponyi Albert gróf azzal kezdte, hogy távol áll tőle a szándék, hogy a helyzet súlyos voltát öregbitse, de az osztrák delegációban tegnapelőtti elhangzott kijelentések felszólalásra készítik mégis. Foglalkoznia kell velük, mert a szabadelvűpárt katonai programját érintik, a melynek megalkotásában részt vett. De meg fogja tenni észrevételeit nemcsak Pitreich kijelentésére, de Tisza grófnak arra adott válaszára is. A közös hadügyminiszter nyilatkozatai nincsenek összefüggésben a szőnyegen forgó tárggyal. Azt a keretet festi, a melyben a hadügyminiszter nyilatkozatai történtek. A nyilatkozatnak semmiképp sem kedvezett a milljeu. Nem kedveztek az előzmények magának a nyilatkozatnak. Ott van Derschata határozati javaslata, a mely oly kísérlet a magyar államiság ellen, a mely megfordított viszonylatban itt a magyar parlamentben sohasem fordulhatna elő. *Tiltakozását kell kifejeznie, hogy a delegáció bármely bizottsága is a magyar felségjogok magyarázásával foglalkozzék.* (Zajos tetszés a baloldalon.) Ahhoz joga nincsen. A fejedelmi jogok nem képeznek közönséget és osztrák elmélet nem változtathat azon, hogy nálunk nincsen joguk és így a hadsereg vezérletére és vezényleti jognak forrása a nemzet. Csodálkozik, hogy Tisza gróf Pit-

reich kijelentését tudomásul vette és azok a miniszterelnököket meg is nyugtatták. És hogy ez így van, fel kellene vetnie azt a kérdést ki értette félre Pitreich kijelentéseit szülő-e vagy a miniszterelnök.

Felkiáltások a baloldalon: A miniszterelnök!

Rakovszky István: Kossuth Ferencet is megnyugtatta!

Rákosi Viktor: Ez nem igaz!

Apponyi Albert gróf: A hadügyminiszter a hadsereg jogi helyzetét próbálta definiálni. Elismeri a mit Tisza mondott, hogy csak közjogász distinguálhat precíze. De Pitreichot nagyon értelmes, mivel embernek tudjuk, a ki a kifejezésekben mégis csak biztos lehet. A hadügyminiszter felfogását a hadsereg jogi helyzetét illetőleg utal és felolvassa a törvényt. Az alapfelfogásban Pitreich ebbeli véleménye a törvénytől teljesen eltér és azzal összeütközik. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Az alapvető tételekre vonatkozó homálynak végre is el kell oszlania. Nem teszi az alapvető tételekre vonatkozó differenciáért a még csak rövid idő óta komolyan lévő Tisza grófot felelőssé, de már arra rá kell térnie, hogy Tisza gróf tegnap kijelentette, hogy Pitreich nyilatkozatai a katonai kérdéssről teljesen fedi a szabadelvűpárt katonai programjának vonatkozó pontját. Szólvó ezt nem ismerheti el. De differál a nyelv kérdésében is, a mi a vezényleti és szolgálati nyelvet illeti. A magyar nyelv kérdését egyszer és mindenkorra eltemetni nem lehet, pedig Pitreich beszédének vonatkozó szakasza ezt czélozza. Ismeri Beck és Andrassy leveleit, beszédeit, de egyetlen egy olyant sem, a melyben a hadsereg egységei között a német nyelv mellett törtek volna a hazánkat. Már pedig Pitreich erre is hivatkozik. És most áttér a szabadelvűpárt katonai programjának a tisztek áthelyezésére vonatkozó pontjára, vagyis az 1868 iki rendelkezésre. A hadügyminiszter ezzel is, illetve magával a törvényvel összeütközésbe jutott. Magyar ezredékben csak magyar tisztek alkalmazhatók — mondja a törvény — és a hadügyminiszter még az elvet sem tartja meg és a legridegebb rezignáció álláspontjára helyezkednek. Három okot hoz fel a hadügyminiszter az áthelyezés meggátolására és ezek az okok mindig akkor merülnek fel, a mikor a nemzeti aspirációknak kellene érvényre jutnia. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.) A törvény diktálásával szembe helyezkedni a hadügyminiszternek joga nincsen. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.) *Teljes alappal bír Bakonyi Samu az az okoskodása, hogy a katonai oktatás nem a közös hadügyminiszter hatáskörébe tartozik. De a gyakorlatban másképp lett, mint a törvény arról rendelkezett.* És ha anyagilag áldozatot hoznánk is, ha a hadügyminiszter hatásköréből kivennők a katonai oktatást, erkölcsileg kiszámíthatatlan hasznót hozna az eset. És mit mond a hadügyminiszter a magyar nyelv oktatásáról, olyat, a mi legkevésbé sem fedi a szabadelvűpárt programjának vonatkozó szakaszát, ha ugyan a lapok közlései megfelelnek annak, a mit a hadügyminiszter mondott.

Rakovszky István: Megfelelnek! Egyformán hangzanak!

Kaas Ivor báró: Egybehangzóak!

Apponyi Albert gróf: A közös hadügyminiszter kijelentésének egyrésze a törvényvel összeütközik és nemcsak szólvó véleményével. Bemutatta azt is, hogy szembe áll a hadügyminiszter felfogása a szabadelvűpárt katonai programjával és most már nem csodálja, hogy itt az országban aggodás támadt. Azt a kérelmet intézi a kormányhoz, hogy azt a homályt, a mely a katonai reformot körülveszi, oszlassa el. De kérelmet intéz a baloldalhoz, a reformokat effektuál-tassuk, köztük a választási reformot, amelyen a nemzet akarata inkább megnyilatkoz-

hatik. A javaslatot elfogadja. (Éljenzés a jobboldalon.)

Szünet következett.

Tisza István gróf miniszterelnök a Pitreich beszédére vonatkozólag újra kijelentette, hogy Magyarország közjogi helyzetének fejtegetéseibe a közös hadügyminiszter nem bocsájtkozott, hanem az ő expozéjában csupán katonai szempontokat emlegetett. Apponyi is tévedésben van, Bakonyi is. A hadügyminiszter érveit elfogadja; és czélszerűségről ő is német nyelv mellett van. Engedjék, hogy a parlament a régi kerékvágásba zökkenjen.

Ivánka Oszkár: Majd az új választások után.

Tisza: Ugy látszik, a képviselőház momentumában szenved és rögeszméje a választás. Kéri válaszának tudomásul vételét.

Darányi Ferencz néppárti beszélt ezután és bejelentette a harcot.

Az ülés vége 3 órakor.

Vármegyénk és a közelvidék.

Debreczeni jogászok Hajdunánásón. Említettük már napok előtt, hogy a debreczeni joghallgatók Hajdunánásón ez évi jan. 16-án szombaton este 8 órakor a Debreczeni joghallgatók köre alapja javára a hajdunási kaszinó termeiben táncszállal egybekötött estélyt rendez. Ujabb értesüléseink szerint azonban a hajdunánási mulatság sokkal nagyobb arányúnak ígérkezik, semmint gondoltuk; a menyiben a debreczeni jog és hittanhallgatók közül mintegy 50—60-an rándulnak le Nánásra, hogy élvezve a nánásiak szíves magyaros vendégszeretetét, egyuttal hozzájáruljanak az estély különösen a táncszállal fényének emeléséhez. Mődünkba volna itt adni a lerándulók ifjak neveit különösen a nánási szép leányok kedvért, de mivel az utolsó perczig is jelentkeznek a lerándulók — s a jelentkezési iv sincs még lezárva — nem akarjuk, hogy bárkinek a neve is hiányozzék. Hanem az persze előre is bizonyos, hogy a mi derék ifjaink régi hírnevükhöz méltóan fogják magokat forgatni s hogy reájok sem a mamáknak, sem a szépséges szép hajduleányoknak panasza nem lesz, mert hiába, ismeri mindenki azt a régi nótát: „Nincs párja a debreczeni diáknak.” A mozgalomnak itteni derék vezetője ifj. Ozory István jh. a segítő egyesület elnöke s az estély nánási szervezője Berencsy Zoltán medikus mindent megtesznek, hogy ez az estély fényes és páratlan legyen. Az ifjak különben szombaton délután 4 órakor indulnak a Hatvan utcai állomásra. Nánásón fényes fogadtatás várja s kocsikon viszik őket szállásaikra a város előkelő urai házaikhoz. — Kívánunk nekik jó igazi magyar mulatságot.

Gyilkos merénylet. B.-Ujfaluból írják: Major Ferencz volt szt.-péterszegi, jelenleg konyári lakos, a ki a Fényes Mórca b.-ujfalui földbirtokosnak mult évben elvesztett 2 drb. ökrének az ellopása miatt vád alá van helyezve — f. hó 7-én éjjel 12 óra tájban felesége ellen gyilkossági kísérletet követett el. F. hó 6-án este Konyáron, édes anyja házában, mikor már mindenki lefeküdt, nesztelenül felkelt, magához vette töltött vadászfegyverét s gyalog elment Szt.-Péterszeg községbe. Anyósának a házához érve, — hol felesége szülési fájdalmak közt betegesen feküdt — söréttel és vadarabokkal töltött fegyverével kétszer belőtt az ablakon, de a sörétszemek szerencsére a beteg asszony ágya fölött a falba furódtak, így a sőtét szándék kivitele véletlenül megghiúsult.

Az esetről történt feljelentés folytán a b.-ujfalui csendőrség a helyszínen nyomozást tartott s a nyert adatok alapján f. hó 8-án Major Ferenczet édes atyja házában Konyáron — este, éppen mikor lefeküdt — letartóztatta s másnap bekisérték a b.-ujfalui bíró járásbíróhoz. Szőlős. Gyula vizsgálóbíró terhellet kihallgatása után nyomban előzetes letartóztatásba helyezte s folyó hó 12-én további eljárás végett átadta a nagyváradi ügyészségnek.

Deputáció Szmracsányi püspök-nél. A b.-ujfalui róm. kath. hitközség tagjai e hó 10-én népes gyűlést tartottak, mely alkalommal a vezetőség ismertette a Szmracsányi Pál nagyváradi püspökhöz benyújtandó memorandumot, melyben a hitközség tagjai plébániának s iskolának B.-Ujfaluban leendő felállítását kéri a b.-szt. mártóni plébániának fiók egyházzá leendő átalakítása mellett. A közgyűlés elhatározta, hogy a memorandumot f. hó 14-én, csütörtökön Csomók János esperes-plébános s Gubert Ottó járásbírói elnökök vezetése mellett egy 40 tagu deputáció fogja Szmracsányi püspöknek átnyújtani.

Egyházi élet.

Jézus nevenapján. Holnap, Jézus nevenapján, a róm. kath. templomban az istentiszteletet következő sorrendben lesznek: D. e. 6., 7., 8., háromnegyed 11-kor és fél 12-kor csendes sz. misek. 9 órakor nagy mise, tartja dr. *Wolafka* Nándor v. püspök, prépost-plébános, utána *Ruszka* Zoltán prédikál. D. u. fél 3-kor kereszténytanítás. 3-kor litánia, utána sz. olvasó. 5 órakor a sz. József társulat hónapos ajtatos-ága.

Kik adakoztak a homokkerti templomra? Még ajánlatot tettek későbbi befizetéssel — a következők: Katona Gábor 5 kor., Baogh György 1 kor., Gáll Mihály 5 kor., Eperjesi Mihály 4 kor., Szita József 2 kor., Regöczy József 2 kor., Kapusi János 4 kor., Bodogán Miklós 2 kor., Pásti János 1 kor., Magyar Lajos 2 kor., Alföldy András 2 kor., özv. Károlyi Sándorné 1 kor., özv. Szabó Peterné 1 kor., Szabó Eszter 1 kor., Szabó Gábor 3 kor., Ecsedy József 1 kor., 20 fil., Szabó István 1 kor., Nagy Imre 10 kor., Fülöpp János 1 kor., Gellért János 4 kor., Szabó Istvánné 1 kor. összesen 54 kor. 20 filler.

(Folytatjuk.)

A tórsaságból.

A hivatalnok-rabszolgákon kívül, a milyenek nemcsak a pénzügyigazgatásnál vannak, hanem más hivatalban és gyárban is, még borzasztóbb a gyermek-rabszolgák sorsa.

Igazán bámulatos, hogy a közegészségügyi bizottság (ha van ilyen) nem szól bele a dologba.

Értjük az iskolás gyermekeket, a kiknek hideg tében már nyolcz órákor ott kell lenni az iskolában, sőt egy fél órával előbb még a templomba is be kell nézni.

Csodálatos, hogy az anyák ez ellen fel nem szólaltak. Hiszen, hogy nyolcz órára elkészülhessen az a gyermek, már fél hét órákor fel kell költetni, mert azt még mosdatni, öltöztetni kell, aztán reggelivel ellátni, ebben a hideg időben jól felöltöztetni. Némelyik még messze is lakik az iskolától, előbb kell utnak indítani.

Gondolják meg paedagógusaink, mit cselekesznek. Ebben a hidegben még játszó időt sem adhatnak annyit a gyermekeknek. Órákon keresztül ott vannak összezsufolva a fűtött, dohos teremben.

Aztán minek az a sok tanulás? Némelyik fiu annyi könyvet czipel, hogy alig bírja. Százféle tudomány. Mindegyikből egy kicsit, de egyet sem tökéletesen. Jobb lenne, ha idejekorán pályát választana az ifju és az ahoz a pályához tartozó szakmunkákat tanulná.

No de ez most nem tartozik ide. Nyáron helyén van a nyolcz órakereskedő és Tassi Kornélia — házasságra léptek.

A 8 órai hivatalba-menettel csak olyanoknak való, akiknek nincs hazájuk, azaz tüzhelyük.

UJDONSÁGOK.

— Kilencz huszár kálvária-útja.

Azok, a kiket az útjuk ma este 10 óra 27 perczkor a vasuti nagy állomáshoz vezetett ki, a magyarság újabb megaláztatásának, kilencz magyar huszárfiu kálvária-útjának voltak a szemtanui.

A debreczeni honvédhuszárezred kilencz délczeg öreg katonáját ma éjszaka kísérte fel az őrmestertől vezényelt fegyveres őrcsapat Budapestre, a hol majd a kerületi börtönbe zárják őket; mert a köteles szolgálati időt kiszolgálván, a tüzes magyarfiuk megtagadták a további szolgálatot.

A Kossuth Ferencz pártjának kötelessége ezen magyarfiuk esetét is szóvátenni; mert hisz ez a párt volt az, a mely a magyarság ezreit küldöttségekben mozgósította Budapestre, a mely a szebb jövő reményét, a hazafiui diadalok dicső tűzét gyújtotta fel a kaszárnyákbeli magyar katonák lelkeiben is.

Ezen nagy nemzeti lelkesülés és küzdés hatása alatt (melyet, sajnos, Kossuth Ferencz — illetőleg Polónyi Géza és társaik szereltek le), buzdultak neki a debreczeni honvéd huszárak is, kik közül kilenczet ma éjszaka, lopvást, szállítottak a budapesti tömlöczbe.

Mi láttuk ezeket a fiukat. Valamennyi csinos, szebbnél-szebb, igazi magyar hajdu fiu volt, kiket saját véreikkel strázsáltatott az osztrák igába fogott honvédség. És talán ezek a strázsák, a nyílt magyar arczu honvédhuszár őrmester, az öreg Pákozdy

őrmester vezetése alatt még szomorubbak voltak, mint azok a fogoly katonák, akiket szinte a magyarság martirjai közé sorozhatunk; de a kik emelt fővel, magyar huszárhoz illő férfias bátorsággal mentek az ítékezés elé, mely bizonyosan hosszabb ideig tartó börtönre veti a daliás, válogatott szép és csinos hajduhuszárokat, akiknek fájó szívvel kiáltotta oda valaki:

— Isten áldjon fiuk! . . .

— Isten áldja! felelték.

Majd a karabélyos, kivont kardos, forgóscsákós őrcsapat egy harmadosztályu kocsiba kísérte az áldozatokat, a hajduanyák siratott véreit, a mikor is néhányan megéljenztek őket.

— Éljenek a honvédhuszárak!

A fiuk szeme megcsillant . . . Az őrcsapat kardja megcsörrent . . . Azután a magyar haza szép, délczeg, ifju erős fiaival, a hajdusági huszárakkal elrobogott a vonat a budapesti katonabörtön felé . . .

Magyar anyák sirjatok! Ön pedig Kossuth Ferencz úr csak tisztítsa, pulituroztassa — az új párizsi divat szerint — a körmét . . . Hsz nem történt itt semmi sem, csupán újabb kilencz magyar katonát, kilencz hajdusági honvéd huszárt csuktak a börtönbe . . . Dicsértessék az osztrák! . . . Magyar anyák sirhattok!

— Bánffy Dezső Debreczenben.

Ma már végleges, biztos értesítést adhatunk Bánffy Dezső báró Debreczenbe érkezéséről. Folyó hó 30-án este 6 óra 30 perczkor érkezik ez az érdekes, erős magyar ember Debreczenbe. Az Angol-királynőhöz címzett fogadóba fog megszállani.

— **Jog és pénzügyi bizottsági ülés.** A város jog és pénzügyi bizottsága hétfőn délután 4 órakereskedő és Tassi Kornélia — házasságra léptek.

— **Személyi hír.** Simonffy Imre volt polgármester — mint értesülünk — most már egészséges. — Ma sem főherceg, sem miniszter, sem államtitkár, sem főispán nem utazott keresztül Debreczenen, hanem kilencz honvédhuszárt Budapestre, a katonabörtönbe vittek. Ezek a huszárak nem loptak lovat, hanem a magyarságok mellett tüntettek. A függetlenségi párt részéről senki sem volt jelen; persze ez nem volt főispán fogadás.

— **Segély a nőegyletnek.** A tanács mai üléséből az évi kétezer korona segélyt kiutalványozta a debreczeni jótékony nőegyletnek.

— **Halálozások.** Az állami anyakönyvi hivatalhoz ma a következő haláleseteket jelentették be: *Létány* Illés r. kath. 23 éves, *Messinger* Julianna ev. ref. 14 éves, *Schwainitzer* (örnagy) Ferencz r. k. 47, dr. *Kiss Endre* (ítélőtáblai bíró) ev. ref. 60 éves, *Seemann* (utónév nélkül) r. kath. 1 napos.

— **Osokonai-köri ülés.** A debreczeni Csokonai-kör választmánya január hó 16. napján, szombaton d. u. 4 órakereskedő és Tassi Kornélia — házasságra léptek.

— **Házasság.** Breier Ignác izr. és *Fettmann* Mária izr, *Balog* Ferencz ev. ref. kereskedő és *Tassi* Kornélia — házasságra léptek.

— **Az érzékeny árvaszék.** A helynevek és lakott helyek elnevezései tárgyában a kormány rendeletet intézett a városhoz és a tanács értesítette az árvaszéket a kövendő eljárásra. A végzést az árvaszéken aligha értették meg, mert a tekintetes árvaszék ma önérvényesen ráírt a tanácsra, hogy így-ugy az árvaszék nem alárendeltje se tanácsnak, se főkapitánynak.

— **Vasárnap a Szabad Iskolában.** A szabad iskola szokott helyiségeiben vasárnap d. u. 3 órakereskedő és Tassi Kornélia — házasságra léptek.

— **Szerződés sztrájk ellen.** A tanács ülésén a városi nyomda alkalmazottainak ügye is szóba került és a tanács úgy határozott, hogy a nyomdai alkalmazottakkal szerződést köt munkába léptökkor, hogy ne legyen kitéve a sztrájk eshetőségének.

— **Kiss Endre táblabíró halála.** Az itélőtábla palotájáról lengő gyászlobogó hirdeti a debreczei jogászvilág egyik érdekes és képzett tagjának, *Kiss* Endre táblabírónak hosszas betegeskedés után történt elhunytát. Az ügybuzgó, hivatalának élő embert 60 éves korában ragadta el a halál. Családjá nagy rokonsága és kartársainak szeretete kíséri utolsó útjára.

— **Az állami tisztviselők gyűlése.** Az állami tisztviselők országos egyesületének Debreczen—hajdumegyei köre január hó 29-én délután 5 és fél órakereskedő és Tassi Kornélia — házasságra léptek.

— **Vásáros tolvajok.** A debreczeni vásárookra rendszeresen egész sereg tolvaj, zsebmetező, hamis kártyás szokott besereglenni, hogy itt megszedje magát. A múlt példán okulva a rendőrség már vásár előtt szigoruan ellenőrzi az étkezőket és különösen ezeket a gyanus alakokat. *Szekula* József csavargó, aki lakatosnak mondta magát, alighanem a vásárra jött, úgy szintén *Izler*

Farsangra.

Angol uri ruhák, chikkes és elegáns férfi öltönyök készítése

Honig J. uri szabó

DEBRECZEN, Piacz-utcza 75.

Frakk öltönyök és alkalmi ruhák legelegánsabb 24 óra alatt elkészítettnek.

Salamon és Hubert Sándor állítólag nagy váradi kártyások is, akik az érmihályfalvai vásáron vendégszerepeltek legutóbb és a zsebeikben több csomag megjegyzett kártyát találtak. Ezek alighanem „sipizni” akartak itt. Előkelő megjelenésű ur egészítette ki a társaságot, akit szintén meghívott vendégeül a rendőrség. A rendezőség előrelátása és óvatossága csak dicséretet érdemel.

— **Városi felekezeti iskolák segélye.** A város tudvaleg a múlt évben felebb emelte az egyházak által fenntartott elemi iskolák segélyét; azonban a belügyminiszter mielőtt véglegesen jóváhagyná az erről szóló közgyűlési határozatot, a város és a hitfelekezetek közt lévő jogviszony rendezését is követeli. E miatt ez év elején a főszámvevő nem adta ki az első évnegyedre eső iskolai segélyt, ami például az izraelita hitközségnek azt eredményezte, hogy az iskolaszék nem tudta kifizetni t. m. l. s. a tanácshoz fordult, hogy legalább az eddigi segély arányában utalványoztassa ki az első évnegyedre eső összeget. A tanács csakugyan ebben az értelemben határozott s utasította a főszámvevőt, hogy az 1903. évi költségvetés alapján fizessék ki az egyházaknak járó iskolai segélyt.

— **Botrányos állapotok a sintértelepen.** Régi panasza már a közönségnek, hogy a sintértelepen dögléses a bűz, a megnyuzott állatok feloszlásnak indult tetemei napokig elföldeletlenül hevernek ott és veszélyeztetik a közegészséget. A köztisztasági vállalkozó ellen is minduntalan panasz van. Ezért feltétlenül szükséges volna a gyepteszeri állás rendszeres szervezése és a köztisztasági vállalat megszüntetése, illetve házi kezelésbe való vétele. A tanács legközelebbi ülésén behatóan fog e tervvel foglalkozni. Az okszerű házikézelést mi helyesebbnek tartjuk a drága vállalkozásnál.

— **Garázda talyigások.** A debreczeni talyigások garázdasága közismert dolog. A rendőrség rendre bünteti őket pénzbírsággal, elzárással, de ez nem használ. Ma is négy nekivadt talyigás ügyével foglalkozott a rendőrbíró. Erdélyi Mihály, aki az utcán a nőket és előkelő állami tisztviselőket sértett, csupán 3 napi elzárásra és 40 korona pénzbüntetésre ítélték, holott az ilyen alakokat a legmagasabb büntetéssel kellene sújtani, mert hiszen többnyire megszámlálhatatlan ször lettek büntetve. Ma is három talyigás, névszerint Pap Sándor, Kis József és Végh Sándor hallatlan botrányt csaptak a Hirsch-féle pálinkás depó előtt. Az egyik pörera vetkezett és leirhatatlan módon botrányoztatta a délből arra járó úri nőket, úgy hogy azok sírva menekültek onnan. A három talyigás még a rendőrnek is neki támadt, mikor pedig a rendőr segítség után nézett, elvágattak, a harmadik talyigát pedig ott hagyták. A talyigások mindennapi botrányának végét kell már vetni, ha másként nem lehet, ám ne tessék folyton kihágás-

ként kezelni a dolgukat, hanem hatóság elleni erőszakért, nyilvános becsületsértésért, közszemérem elleni vétésért felelősségre vonatni a büntető bíróságnál. Elvégre is ezek a mindennapos alávalóságok már türelmetlen és erélyes kézzel meg kell fékezni e garázda népsépe, mely valóság szegénye lesz hovatova Debreczen városának. Felhívjuk e hallatlan állapotokra a bűnügyi osztály vezetőjének figyelmét.

— **Nyilvános köszönet.** A debreczeni dalárda az 1903. decz. 3. megtartott hangversenyének megígért fele részét — 250 koronát — a siketnémák iskolája részére, tek. Bárdos Géza titkár irtól átvetem s elkönyveltem. Fogadja a dalárda vezetősége, valamint a közreműködők, e nem tettükért az egyesület hálás köszönetét. — Egyben a következő adományokat nyugtázom: A debreczeni felső kereskedelmi és polgári iskola növendékeinek gyűjtése 31 k. 28 fill. Tiszaug község gyűjtése 4 k. 40 f., özv. Knol Rudolfiné adománya 10 k. Jászvásár község 5 k., Temetkezési egyesület H.-Téglás 5 k., Törökszentmiklós községe 20 k., a debreczeni posta és távirat tisztikara 7 k., a debreczeni függetlenségi kör és a hajdunánási ev. ref. egyház 40—40 korona. — Füleky Pál pénztáros.

— **Zsidó nőegyleti bál.** A zsidó nőegylet báljára nagyon sok meglepetést tartogat a rendezőség, a melyeket a bál jó sikere érdekében el nem árulhatunk, annyi azonban bizonyos, hogy a kik ott megjelennek, olyan látványosságok részesei lesznek, mint a minőt egyetlen mulatságon sem élveztek eddig.

— **Megbuktunk.** Lengyel Zoltán kedves barátunk és elvtársunk egyebek pártjánál mellett ezeket írja: A nagykarolyi függetlenségi párt a leszerelés miatt szakított a párttal, de megmaradt igaz, jó függetlenséginek. A kedélyek is levoltak hangolva, a gróf Karolyi név is soknak imponált és így a párt a gróffal tárgyalásokat folytatott és feltételekhez szabta, hogy a pártönkivüli gr. Karolyi Györggyel szemben állítson-e ellenjelöltet vagy sem. Hetekig folyt a tárgyalás, amelynek vége az lett, hogy a párt jelöltállítását határozta el. Így telt el az idő, míg végre az utolsó órában Varságh Zoltán, a Kossuth-párt volt jelöltje és a párt kültagja, természetesen pártönkivüli függetlenségi programmal, de teljesen pártunk elvei alapján, a jelöltséget elfogadta. — Erre történt az, hogy a függetlenségi és 48-as párt tagjai megtagadták minden segítséget a függetlenségi jelölttől, a pártkör kültagjaitól, kit mindenki évek óta ismer, szeret és becsül. Sőt tovább megyek, nyilatkozatokat hallottunk jobbról és balról, hogy aki lemegy mégis a függetlenségi jelölt támogatására, annak kötelessége a pártkörből kilépni. Mire azt feleltem, hogy tudommal gróf Karolyi György is pártönkivüli s mégsem róta fel neki senki, hogy még mindig a szabadelvű párt kültagja, az sem volt bűn, hogy egy másik Kossuth-párti kültag Ugron-párti programmal akart Karolyban jelöltséget vállalni, hát egyedül a mi programunk alapján álló jelölttől lenne hiba, ha egyelőre a körbe be nem lépve vállal jelöltséget? Tudom, hogy évek előtt a függetlenségi pártvezérek korteskedtek Kecskeméten a szabadelvűpárti Nagy Mihály mellett, a néppárti jelölt ellen, sőt azt is tudom, hogy az akkor még a pártkörön kívül álló Polónyi érdekében maga a párt küldött le Galanthára és tudom senki emberfia kedvéért le nem mondanék a becsületes segítségnyújtásról, ha ezt a pártkörön kívül álló Eötvös Károly vagy Uray Imre

kérne tőlem. Miért? Azért, mert ők is függetlenségi s támogatók mindenkit, kivel szemben ezt tennem a függetlenségi politika jövője és érdeke parancsolja. Dninique Varságh Zoltán kivétel volt. És mégis lementünk. Nem ajánlotta a párt, ajánlottam magam. És lelkesedéssel fogadták és 72 órával a választás előtt 63 zászlóval és 100 tollal, de fuvar-pénz, ellátás és minden egyéb költség nélkül, csodát műveltünk. A Karolyi grófok ősi fészkeben, az általuk telepített község és a birtokaik által dominált nép között — csak 84 szóval maradtunk le, pedig jelöltünk teljesen ismeretlen ember volt s betegesen utazott le, ami annyit jelent, hogy a legesekélyebb támogatás mellett is bizonyosan győztünk volna. Ami elbukott, az csak a függetlenségi párt lanyha, akcióra képtelen, szórásalhasogatásra alkalmas, de a magyarság nagy harcot előre vinni nem tudó eddigi politika volt, mely sem felvenni nem merle, sem végigküzdeni a harcot nem tudta.

— **Pályázati feltételek a színházra.** A tanács által kiküldött bizottság szombaton d. u. 4 órakor tart ülést Vecsey Imre főjegyző elnöke alatt, hogy a színházi pályázat feltételeit megállapítsa.

— **Az elzülles fertőjében.** A gyöngéd női nem tud a legjobban elzüllesni, a mint a rendőrségi esetek is bizonyítják. Az elzüllet nönél pedig nincs utálatragersz-több. Az elzüllet nők javithatatlanjai közé tartozó Szathmári Eszter is, aki a rendőrség állandó lakója. Ma szabadult ki és botrányos részegségért pár óra mulva vizsza is került.

— **Nyárfa-eladás.** A város a nyárfaipari célokra ölenként 14 koronáért eladja. A fa kapható lesz április végéig.

TÁVIRATOK.

Mit szól Pitreich?

Ma az osztrák delegáció bizottsági ülésén Pitreich közös hadügyminiszter mosakodott. Kijelentette, hogy Magyarország közjogi viszonyát bolygatni nem akarta, a magyar nemzetet nagybecsüli, viszont azonban álláspontjából sem enged. Ez éppen olyan, mint amikor a hóhér veregeti az akasztófára ítélt vállát: derék ember vagy, de azért mégis felakasztlak.

Japán a háborúért.

Tókióból távirják: Japán a háboru mellett forrong. A nép és katonaság követeli a háborút.

Az idegenek ellen.

Soöulból (Korea) táviratozzák, hogy a katonaság követeli az összes idegenek lemészárolását. Az európai államok követségei védelmi állapotba helyezkedtek. A hadi hajókról több agyut szállítottak a szárazföldre. A követségek tele vannak menekültekkel és senkinek sem szabad az utcára menni. A koreai császár a francia nagykövetségre menekült.

Az obstrukciós néppárt.

Az egész nemzeti nyelvévt folytatott küzdelemben alávaló magatartást tanúsított a népzárt, de most, a választások előszelét érezvén, hirtelen az ellenzékre csapott át a csuhapárt, mely mai értekezletén kimondta a harcot, t. i. az obstrukció folytatását.

Farsangi naptár.

Január 16-án. Izr. nőegyleti bál a »Biká«-ban.
 Január 20-án. Gazdász táncszestély a »Biká«-ban.
 Január 20-án. Csizmadia szövetség bálja a »Koroná«-ban.
 Január 23-án. A »Casinó« estélye.
 Január 23-án. Polgári kör bálja a »Biká«-ban.
 Január 24-én. Asztalos ifjuság bálja a »Biká«-ban.
 Január 30-án. Jogász bál a »Biká«-ban.
 Január 30-án. Vas- és fémmunkások bálja a »Koroná«-ban.
 Február 4-én. Kereskedő ifjak bálja a »Biká«-ban.
 Február 6-án. Nő egyleti bál a »Biká«-ban.
 Február 6-án. Postás bál a »Koroná«-ban.
 Február 7-én. Iparos kör bálja a »Biká«-ban.
 Február 13-án. Függetlenségi kör bálja a »Biká«-ban.
 Február 14-én. Füller Egylet tea estélye a »Biká«-ban.

Színház.

Flirt nagysám. Szép számu közönség nézte végig az este „Flirt nagysám“ előadását. Azok, akik végig néztek, meglepődten távozhattak el, mert igazi műveltségben volt részök s a milyen lelki gyönyörűséggel élvezték a darab szépségeit, éppen oly örömmel tapasztalták a szereplő művészek buzgalmát is, mely már a legkényesebb izlésűeket is kielégítette. A darab hősnőjét Hahnel Aranka játszotta megkapó elevenesség és közvetlenséggel s a kik némi kifogást találnak rikoltó hangjában, erőltetett játékában és drámaibb szerepeikben, azok örömmel látták az ő igazi helyén, a társalgási szerepkörben. Sikerében osztozkodtak Menszáros Margit — noha gyöngékedése játéka is érezhető volt, Sebestyén Géza komoly tanulmányt mutató játékaival, Pataki, Klenovics, Krasznai és Iványi. A darabot holnap megismétlik. (Bm.)

Színésznő, mint vivónő. Baracs Rózsiról érdekes hír olvasható a budapesti lapokban. A „Nemzeti sport“ országos vivóversenyén, mint Fodor József mester tanítványa ő is részt vett. A versenyről egyik fővárosi lap következőket írja: Fodor mester kellemes meglepetést szerzett a jelenvolt publikumnak. Mindenki érdeklődéssel figyelt, mikor Baracs Rózsik a. a., a Király Színház bájosa tagja, fess vivóöltözékében a mester társaságában megjelent a podiumon. Gracziózus mozdulatával valósággal lebilincselte a nézők figyelmét. Először is az iskolát mutatta be mesterével, majd egy rövid assau-t produkált, melyben gyors, férfias és határozott mozdulatával, valamint kecses testtartásával és brilláns lábtechnikájával még a főhercegi párt is élénk tapsra ragadta. Baracs Rózsit a női versenyben az első díjjal tüntette ki a zsüri . . .

. . . Haladunk! Eddig a primadonnáknak a rózsás nyelvecskéjük, meg a rózsás karmocskájuk volt a főfegyverük, de mint látjuk, ime kardra is — kiállanak, de nem első vére. Rettegjenek a hűtlen udvarlók.

A drótostót betiltva. A német Drótostót eredeti szövegében Pfefferkorn horvát nemzetiségű ember és a szövegben tréfásan hagymás horvátnak nevezik. Az eszéki horvátok ezért megharagudtak és bár fölkerésükre az igazgató kihagyta azt a kuplét, melyet Pfefferkorn a hagymákról énekelt a feltüzelt ifjuság mégis a második előadás is tüntetett az egész operette előadás alatt a szerző ellen. A politikai hatóság, hogy ezen tüntetésnek véget vessen, eltiltotta az operette további színrehozatalát.

Kilépések az aradi zsidó hitközségből.

(Bejelentés a rabbinál.)

Aradról írják: Az aradi zsidó hitközségben tudvalevőleg többször keletkezett az utóbbi időben olyan moz-

galom, mely régibb és újabb keletű elégtelenségekből származva, a hitközségből való kilépésre vezette a tagokat.

Tegnap olyan eset történt, mely méltán keltett feltűnést mindazon körökben, ahova eljutott a híre. A hitközség **négy előkelő tagja**, akik szerepet visznek a társaságban, a közéletben és a kereskedelem terén, bejelentette illetékes helyen, hogy **kilépnek a hitközség tagjai közül.**

Tegnap délelőtt megjelent **Rosenberg Sándor dr. főrabbinál egy előkelő aradi ügyvéd, egy gyáros és két nagykereskedő**, akik hivatalos tudomásvételét kérték azon elhatározásuknak, hogy kilépnek az izraelita vallásból és az aradi zsidó hitközség tagjai közül. A bejelentésnél mint tanuk Wadowszky Gusztáv és Rozsnyay József dr. szerepeltek.

Értesülésünk szerint mind a négyen **felekezetiülékké** lesznek s nem lépnek be semmiféle vallás köteleibe. A törvény rendelkezése szerint két héten belül kétszer kell a kilépési szándékot az illető vallásfelekezeti lelkészénél bejelenteni, csak azután válik érvényessé a kilépés. Ha a lelkész nem veszi tudomásul a bejelentést, a két tanu állit ki erről nyilatkozatot és ennek alapján történik a kilépés, de az illető még öt éven keresztül tartozik az egyházi adót fizetni. Miután a négy uri ember között, aki tegnap bejelentette kilépési szándékát, családtagjaik is követik őket.

Elhatározásukat nem indokolták a rabbi előtt és nem tettek arról említést, hogy milyen ok vezeti őket a kilépésre. Ilyen mozgalmak az utóbbi időben sűrűn foglalkoztatták a hitközség tagjait és egyéb panaszokon kívül közrejátszott ebben a túlságosan felemelt hitközségi adó is, melyről sok vita folyt már a gyűléseken és a sajtóban.

Mi az ujság?

Elevenen adta el a holttestét. Ez maga is elég furcsa már, de az még furcsább, hogy egy embert életében bepörlöttek a holtteste miatt. A dolog így történt: Az orvostani intézeteknek tanulmányozás céljából szükségük van a többek között emberi csonvázakra is. Csak hogy nem a legkönnyebben jutnak hozzájuk. A muzeumok tehát oly módon kénytelenek a szükségleteiket beszerezni, hogy megvásárolják a holttestet. Megvásárolják pedig akkor, a mikor még él. Thomas Carly, egy londoni csavargó, hallott erről a dologról s egy napon — mivel pénze egyáltalában nem volt — eladta magát. A jelentkezésnél nyomban élénk érdeklődést keltett a tudományos intézetben a szokatlanul kicsiny koponyájával. Formális szerződéssel tehát megkötötték vele az alkut, melynek értelmében Carly 6 ezer koronáért eladta a testét — szállítandó a holta napján. A pénzt azonnal átadták neki és Carlynak kötelességévé tették, hogy minden évben kétszer jelentkeznie kell az intézetnél, amelyvel állandó összeköttetésben

kell maradnia és minden lakásváltozást be kell jelentenie. A holta után még néhány száz koronát kapnak a hozzátartozói is, mi helyt a testet beszállítják. Hanem azt is kötelességévé tették Carlynak, hogy vigyázzon a fejére . . . Ebből indult ki a bonyodalom, Carly a multkor valami verekedésbe keveredett, a hol bevették a fejét. Koponyacsonttörést szenvedett, még pedig olyan hatalmasat, hogy abba más ember belehal; ő azonban kigyógyult. De koponyája nagyot vesztett az értékéből, az intézet tehát bepörlötte őt, mert jogtalanul megkárosította. Az érdekes pör a jövő héten lesz, a mikor a bírónak azt kell kipuhatolnia, vajjon Carly kezdte-e a verekedést, vagy ártatlanul került abba. Mert ha ő kezdte a verekedést, akkor megszegte a szerződést.

Ügyvédből — református pap.

Kovácsi M. István magyarországi ügyvéd, volt országgyűlési képviselő miként az Amerika Magyar Reformátusok lapja írja s az elmúlt nyarat, a melyet ő az idén Magyarországon töltött, (Debreczenben is időzött pár napig. Szerk.) arra használta fel, hogy otthon letette a reform. lelkészi vizsgát, s így Amerikába már, mint okleveles reform. lelkész tért vissza. Mi magyar szempontból örömmel regisztráljuk ezt a hírt; mert Kovácsi M. Istvánban, az amerikai magyar reform. lelkészi kar, nemcsak egyik legképzettebb tagját nyerte, de olyan szónokot is, a kihez hasonló csak kevés találtatik közöttük. Már pedig Amerikában, a magyar ügyeknek igazi szónokokra van első sorban szüksége.

Kacagató vasuti történet.

A Prága és Bécs között közlekedő gyorsvonaton a napokban kacagató epizód történt. Egy másodosztályu kocsiiban egy cseh vidéki városból való asszonyka és ulánuskapitány kerültek össze. Az asszony kalapvásárlás végett volt Prágában, ahonnan egy a legmodernebb minta szerint készült fejdísz hozott magával, míg a kapitány „szolgálati ügyben“ Pardubitzba utazott. Néhány stációval Pardubitz előtt kiszállott a hölgyecske, akit a pályaudvaron szerető, de borzasztóan féltékeny ura várt, aki a lovastiszt udvarias búcsúját s a borsos kalapszámlát látva, már utközben is fenyegető arcot öltött, amely azonban csak akkor lett igazán gyilkolóvá, mikor az asszonyka a kalapdobozból egy ulánuscakót húzott ki a finom párisi kalap helyett, amelyvel a meglepett kapitány ur sem mehetett parádés vizitbe Pardubitzba. A kinos cserén nagyban mulat most a cseh vidéki város intelligenciája.

Lelőtte a menyasszonyát. Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt e napokban. Hernádnémeti legény menyasszonyával, Jámhor Zsófiával beszélgetett, miközben egy töltött revolverrel játszadozott. A revolver elsült, s a golyó a leány karjába furdott. A szerencsétlenül járt leányt a miskolci Erzsébet kórházba szállították. A leány sérülése súlyos, de nem életveszélyes.

Felakasztotta magát egy borjuért. Sánta Károly 20 éves legény szegény munkás embernek a gyermeke volt Megyaszón, aki apjával együtt járt napszámos munkákra, hogy családjuknak a mindennapi kenyeret megszerezzék. Az elmúlt őszön meg is takarítottak valami pénzecskét, amely arra volt szánva hogy Károlynak egy borjut vesznek rajta. De mert — „Szegény ember sorát boldog isten bírja“ — a pénz elcsuszott-mászott; a lányoknak is kellett venni egy kis ruhácskát. Károlynak nem lehetett borjut

venni. Ez öt annyira elkésértette, hogy a mult héten az istálló gerendájára felakasztotta magát. Szüleinek távozása előtt csak annyit mondott, hogy ha ő nem érdemelt az egész nyári keresetért egy borjút, majd meglátják, hogy mi lesz. Tényleg meg is látták; halva találtak meg egyik kenyérekészőjüket. Megyaszón nagy részvétellel temették el a szorgalmas és derék fiatalembert.

Büntetés az öngyilkosságért.

Több ízben volt szó az aradi lapokban Szegfű Sámuel aradi származású bécsi tüzérkaplár öngyilkosságáról. A szerencsétlen fiút felebbvalóinak, különösen egy Rizsának nevű tüzmasternek durva bánásmódja és üldözése kergette a halálba. Öngyilkossága előtt hosszabb levelet írt szüleinek, a melyben részletesen megírja a kegyetlenkedéseket, amelyben része volt.

Az öngyilkos tüzér apja, Szegfű Jakab tövisgyházi gazdatiszt, dr. Mittler Izidor aradi ügyvéd utján főljelentést tett a hadügyminiszteriumhoz. Az ügy elintézéséről most a honvédelmi miniszter a következő leiratot intézte Aradvármegyéhez:

Aradvármegye Közönségének!

Főlhivom a törvényhatóságot, Szegfű Jakab postatövisgyházi lakos gazdatisztet megbízott ügyvédje, dr. Mittler Izidor aradi lakos utján értesíttesse, miszerint fia, Szegfű Sámuel cs. és kir. 42. szám hadosztály-tüzérezredbeli volt főtüzér öngyilkossága tárgyában hozzám intézett és innen a cs. és kir. közös hadügyminiszter urhoz áttett kérvényére bírói nyomozások eszközöltettek s ezek eredményéhez képest Rizsának Rudolf tüzmaster a szolgálati szabályok általános való mellőzésének, a szolgálati hatalom áthágása által elkövetett büntetés miatt a törvényszerű büntetésre ítéltetett és a megejtett nyomozás eredményéhez képest szükségesnek mutatkozott egyéb intézkedések is megtétettek. Budapesten, 1903. évi december hó 25-én. A miniszter meghagyásából Nanskarl, tábornok hadbíró.

Az átiratot Dálnoki Nagy Lajos alispán közölte az apa ügyvédjével. A leirat nem precizizozza a büntetést, azonban az ezredben szolgálók révén annak már híre jutott: a tüzmaster lefokozásra és kilencz havi fogházra ítélték, a századparancsnokot pedig büntetésből áthelyezték.

REGENY-CSARNOK.

Az utitáska rejtelméi.

(Amerikai bűnügyi regény Old Sleuth-tól.)

Fordította: Papp Dezső. 25

Egy pár óra mult el, midőn egy lefátyolozott hölgy lépett ki a kapun; a titkos rendőr utána ment. A Broadway felé haladt, midőn egy szállodából egy férfi csatlakozott hozzá.

Manfrednak igen finom arcvonásai voltak, és ezért különös szeretettel öltözködött női ruhába. Midőn a férfit és a hölgyet egy ismert vendéglőbe látta belépni, hazasiertett, női ruhát öltött magára és viszsasiertett a vendéglőbe.

A fátyolos hölgy széjjelmezett a vendéglőben és midőn az egyik sarokban egy párt pillantott meg, odament és közelükbe letelepedett.

A fiatal pár nem vette észre a fátyolos hölgyet. Az ember fiatal volt és szép, azonban arca sötétséget árult el. A hölgy nem bajtotta fel fátyolát és így Manfred nem ismerhette fel arcát.

A fátyol alatt sikerült Manfrednek egy kis, igen elmés hallószervezetet, melyet ő

maga talált fel, az egyik füléhez alkalmazni. Kedvező körülmények között ezen kis szerkezet minden legkisebb neszt felvett, amennyiben itt a körülmények kedvezőek voltak, hősünk egész tisztán egy különös beszélgetést figyelhetett meg.

Az ember mondá:

— Mióta ez a leány felszínre került, a mi részünkre kedvezőtlenek a viszonyok.

— Az a leány utunkban van.

— És én félek, bármennyire is ügyeskedik anyánk, nem fogja megnyerni a játékot.

Ezen szavak Manfred részére fontos leleplezéseket tartalmaztak, feszültebb figyelemmel hallgatta tovább a beszélgetést.

— Ha nem sikerül azt a vagyont magunknak biztosítani, úgy el vagyunk veszve és ez borzasztó volna, azt annyi évek után elveszíteni. A vagyon a mi tulajdonunk és csak a véletlen teszi másnak lehetővé, hogy igényt tartson rá.

— Csak egy szótól függ, hogy ezen vagyont magunknak biztosítsuk. Körömfönt rendszabályokhoz kell nyulnunk. Az asszonyt és leányát hatalmunkba kell keríteni.

— Mint jelent ez? gondolá a titkos rendőr.

— Gondolod, hogy lehetséges lesz a leányt hatalmunkba keríteni?

— Igen; csak az az egy nehézség áll utunkba, hogy egy nagyon ügyes ember a megbízottja.

— O'Grady ügyvédet gondolod?

— Igen.

A titkos rendőr tényleg fontos leleplezéseket hallott. A dolog kezdett előtte tisztázódni, most már félig-meddig biztos volt benne, hogy a nála vendégségben levő asszony és a vonaton ama rémes éjjelen vele utazó fiatal hölgy a vagyon jogos tulajdonosnői.

Hősünk arra a következtetésre jutott, hogy a most kihallgatott fátyolos hölgy ugyanaz, akit neki Stevens bemutatott és most bebizonyosodott előtte, hogy daczára a különös hasonlatosságnak, jogtalanul törökszik a vagyon megszerzésére.

— Minden attól függ, hogy a leányt megkaparítsuk.

— Igen, de az ügyvédet is biztosítani kell magunknak. De nem lehet kitudni tőle, hogy hol lakik, olyan csudálatosan ügyes és kitanult. Stevensnek egy finoman kitálat történetet beszélt el.

— Azt gondolhattatok, hogy hazug dolgokat fog elbeszélni.

— Igen, de a körülmények, ahogy elbeszélte történetét, arra vallottak, hogy Stevenset ismernie kellett. Egy nagyon ügyes játszmát indítottak ellenünk, azonkívül nagy és mély titok lebeg ezen táska körül.

— Hogy tudakolta meg Stevens ezen táskat?

— Felfedezte azt az embert, aki azt C.-ben a vonathoz vitte és valami utonmódon megtudta a vény számát.

Azután több másolatot készített, azonban mire ő a vényt felmutatta, a táska már nem volt ott, valaki kiváltotta.

(Folytatjuk.)

VÁROSI

SZÍNHÁZ.

Folyó szám 125. Bérlet 91-ik szám (A)
Ma, szombaton, 1904. évi január hó 16 án:
harmadszor

Flirt nagysám.

Színmű 3 felvonásban. Irta: Gavault és Berr.
Fordította: Molnár Ferencz.

Nyilttér.

Értesítés.

Nőm, született Merkel Antónia asszonyt türhetlen magaviselete miatt kénytelen voltam ott hagyni s külön háztartást alapítani, ebből folyólag — miután nőm kijelentette, hogy számláit jövőben is hozzám fogja küldeni, — figyelmeztetem a n. é. közönséget, valamint a t. kereskedő urakat, hogy számlámra hitelbe neki ne adjanak semmit, mert azt nem fogom kifizetni.
Debrecze 1904 január 15.

Tikos József.

A „Takarék és Hitelintézet részv. társ.”-nál

4¹/₄% mellett elhelyezett betétek kamatlábát 1904. február 1-től kezdődőleg

4° -ra szállította le az Igazgatóság.

A FARSANGRA

raktárra érkeztek:

Divatos farsangi szövetek, remek kivitelű

francia selyem batistok, legujabb virágos túllók, delainek,

áttört selyem lyonais, állandó nagy választék

menyasszonyi ruhaselymekből

fátyolok és koszorúból.

Szabó Lajos Fiai

czégnél

DEBRECZEN, Rózsa-utcza.

Köhögésben

szenvedő használja a rég bevált, köhögés csillapító és jóizü

KAISER mell-caramellait.

Bonbon.

2740. közj. hit. bizonyítvány igazolja, milyen bevált és biztos hatású ez köhögés, rekedtség, katharrus és elnyálkásodásnál. E helyett ajánlottat utasítsunk vissza. Óvakodjunk utanzatoktól. Valódi csakis „Három fényő” védjeggyel. Csomag 20 és 40 fillér. Raktár Toth Bela és dr. Rothschnek W. Emil urak gyógyszerárában.

Apró hirdetések

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Kereskedelmi tanfolyamot végzett szerény igényű keresztyén leány egy főtéri üzletbe írásbeli teendők felvételét. Ajánlat Merkur czimen a kiadóba kéretik.

Faj alma. Pónyik, Batul, Sővári és finom apróbb fajú bóralmát (ingyen csomagolás és ládával) métermázsáját 32 koronáért szállít Kiss Mihály Süreiméd. Megrendelésnél legalább az összeg negyedrésze előre beküldendő.

Egy finom, könnyű üveges Batár olcsón eladó, Csapó-utca 47.

Szent-Anna-utca 7. szám alatt (földszinti lakás) 4 szoba, konyha, kamara és hozzá tartozékával május 1 től kiadó.

Működő tanítónő izraelita családhoz ajánlkozik. Szíves megkeresések Tanítónő czim alatt a kiadóba kéretnek.

Svájci órák törvényes jellel Horváth óra művesné! Debreczen. Halván-utca 2. Javítások 2 évi jótállással, pontosan szabályozó fali órákat is 24 óra alatt saját rendszerű szabályozó készülékkel.

1 kiló friss uradalmi tea vaj 1 frt 20 kr., 1 kiló teasütemény 90 kr. **Kertész Miklós** fűszer- és vegyes üzletében Csapó-utca 5.

Szücs munkákat boák készítését gyorsan és jutányosan készít Rózsa szücsműhelye kistemplombazár.

Vörös és fekete Afonya, compótnak, pecsenyéhez, vadhushoz páratlan. Kaphatók **Kontsek Gézánál.**

Irodába küldöncznek egy fiú felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Kerékpárokat veszek bármilyen gyártmány, de csak jó karban levőt. Czimeket a kiadóhivatalba kérek.

Böröndös inas heti fizetés mellett azonnal felvétetik. Ugyanott böröndös segédek felvétetnek. Értekezhetni a nagytőzsde udvarban, hátul a böröndgyárban.

Újság árusítóknak férfiak, asszonyok és 14 évesnél idősebb fiúk jó jövedelemre azonnal felvétetnek. Jelentkezzenek a kiadóhivatalban Fiacz-u. 47.

Legfinomabb szegedi rózsa és korona paprika óriási mennyiségben kapható Lindenfeld Jenő fűszer nagykereskedőnél Városház-utca.

Legforgalmasabb helyen régi joggal bíró vendéglő és kocsmá, más üzletnek is alkalmas két üzlet helyesig lakással együtt eladó vagy kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

Polgári Takarékszövetkezet Debreczenben.

Placz-utca 83. Geréby ház. 1904. január 1-én kezdődő VIII. évtársulatára, kölcsönöket kedvező visszafizetési feltételek és jutányos kamattal mellett, már most is folyósít. Kérvények gyorsan intéztetnek el.

Az igazgatóság.

Debreczen sz. kir. város világítási vállalata.

I. RENDŰ TISZTA PIRSZÉN házhoz szállítva

mázsánként
3 kor. 60 fillér.

Megrendelhető

a légszeszgyár városi irodájában
Piacz-utca 81. sz.

Drezdai Motorgyár R.-T.

(ezelőtt Hille) fióktelepe és műhelye:

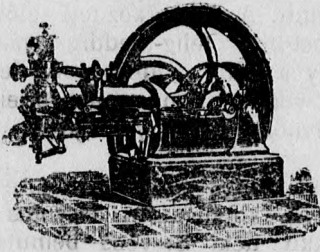
Gellért Ignác és Társa

Budapest, VI., Teréz-körút 41.

(Telefon 12-91.)

Ajánljuk az elismert legjobb, legtökéletesebb, legtartósabb gyártású drezdai benzínmotorokat, lokomobilokat és szén-gáz-fejlesztős (generatoros) motorokat.

Leggyorsabb kezelési
64 kitűntetés!

8 állami érem!
Legelőszörűn üzem!

8000 gép a legteljesebb megelégedésre szállítva.

Malomüzemre, darálásra, takarmánykamrákba, tejgazdaságoknak, fagyáshoz, vízemelésre, csépléshez és minden más gazdasági és ipari munkához a legjobb üzemelő.

A drezdai motorok minden versenyvizsgálaton és kiállításon a legelső díjakkal lettek kitüntetve.

00 Kedvező fizetési feltételek 11 00

Legmesszebb menő jótállás!

UJ! Budapesti főműhelyt UJ! rendeztünk be drezdai művezetővel és szerelőkkel.

Zongora hangolásokat

ugy helyben, mint vidékre elvállal szakszerű értelemmel. **Zongorák, Pianosok és Czimbalmok** bérbe kaphatók.

Schmidt S.

Zongora, hangszer és zenemű raktárában.

Patkányirtó

ajánlkozik, **patkányok, egerek,** és egyéb bogarak alapos kiirtására, jótállás mellett.

Tisztelettel

Steiner Ábrahám
DEBRECZEN, Tanító-utca 8.

Calderoni és Társa

Váci-utca 1. Budapest Kishíd-u. 8.

Szemüvegeket és orrcsipeteket finom üveg- vagy valódi hegyjegecsekkel, acél, álny, ezüst, arany- vagy teknősbékacsont keretben. Színházi és kettős tábori lámpásokat a legjobb mintákban és felszerelésekben. Zeiss, Busch és Goerz-féle prizmas lámpások, Aneroid- és higanylégnyommérőket. Ablak, szoba, terem, fürdő-hőmérőket. Góresóket. Nagyító üvegek. Rajzeszközök új ezüstmű. Teleszkópokat, iránytűket, napórákat stb. Varázs-lámpák finom képekkel (laterna magica). Püthető gőzgép minták. Dörzsvillámgépek. Mellékesszülékek villámgépekhez. Földtekék (Globe-sok). Ásványgyűjtemények. Pónyköpesztett készületek.

Arjegyzéket bérmentve küldünk.

Videki rendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek

Csődkiárulás.

Közadós Halmágyi Sámuel csődtömegehez leltározott és a csődleltár 2-1331. tétélei alatt felvett női **paletok, kabátok, muffok, napernyők, esőernyők, flanel és selyem blouzok** és egyéb női divatcikkék **f. január hó 16-tól 23-ig** darabonként a Piacz-utca 47. sz. a. üzleti helyiségben kiárusítatnak.

Dr. SZÖLLŐS DEZSŐ

csődtömeggondnok.